

Eltemették Kisfaludi Strobl Zsigmondot

A magyar szobrászat nesztörát, a XX. századi képzőművészet kiemelkedő alkotóját, a példamutató művészetpedagógust, Kisfaludi Strobl Zsigmond szobrászművészt búcsúztatták pénteken a Mező Imre úti temetőben. Csaplátagjai, barátai, pályatársai, sokoldalú művészetének tisztelői megrendülten álltak körül a ravatalt, ahol díszorszót álltak politikai, kulturális és művészeti életünk jelentős személyiségei is. A végtisztesség óráján a család, a művészársadalom gyászában osztozott az MSZMP KB, a Kulturális Minisztérium is. Részt vett a gyászszertartásban a szovjet, s több más, hazánkban akkreditált diplomáciai képviselő vezetője.

A Kulturális Minisztérium nevében Garamvölgyi József miniszterhelyettes búcsúzott Kisfaludi Strobl Zsigmondtól.

Akik most vizsgáznak:

Tanulók és könyvterjesztők

Még egy hét, és indul a „nagyüzem”, kezdődik az iskolaiév. A készülődésnek számtalan a jele: a gyerekek hazajöttek a nyaralásból, bezártak a nyári napközis táborok is. Ki-ki otthon rendezte már jókor megvásárolt tanszereit, mások most járják szüleikkel a boltokat.

Mint minden nyárvégen, természetesen most is vannak olyan gyerekek, akiket a készülődés láza helyett egyelőre másfajta izgalom foglal le: augusztus utolsó hetében kell javítóvizsgát tenniük. Szeged általános iskoláiban ezekben a napokban, iskolánként az igazgató által megjelölt időpontban vizsgáznak, akiknek nem sikerült időben befejezni a tanévet. Összesen 151 általános iskolás tesz javítóvizsgát, közöttük mindössze négy az apróság, akik a második osztályba szeretnének lépni szeptemberben. A közép-

iskolások hétfőtől, 25-től 28-ig vizsgáznak, szintén iskolánként meghatározott időpontban. A felnőtt, esti és levelező tagozatok hallgatói huszonnyolcadika és szeptember ötödike között tehetnek javítóvizsgát. Hétfőn kezdődik a város és a megye iskolaigazgatóinak hagyományos, évről-évre tartott értekezlete. A háromnapos munka programja szerint általános tájékoztatókat tartanak számukra, majd szekciókban készülnek fel az iskolátipusonként különböző évi feladataikra.

Nemrégiben a Tankönyvkiadó Vállalat, valamint a könyvterjesztők sajtótájékoztatóján számoltak be a tankönyvhelyzetről. Elmondták, hogy a sok újdonság, valamint a nyomdai előállítás nehézségei miatt az idén sem kerül minden tankönyv évkezdésre a tanulókhöz. Mi a helyzet a már kinyomtatott könyvekkel? Szegeden

kizárólag az iskolákban árusítanak, a kiszállítás a Művelt Nép Könyvterjesztő Vállalatoltjainak dolga. A középiskolák a 205. számú Móra könyvesboltból várják a csomagokat. Győry Lászlóné, az üzlet vezetője elmondta: a szükséges könyvállomány 70-80 százaléka már a bolt ideiglenes raktárában, a vasútforgalmi technikum erre a célra igénybe vett helyiségeiben van. Az iskolák előzetes igénylése alapján megkezdtek a szállítást, terveik szerint a következő héten a város valamennyi középiskolája megkapja a könyveket. Szeptember elseje után a boltban fogadják majd a nyomdai gondok miatt később érkező könyvcsomagokat. Az általános iskolákba a Lenin körúti Tömörkény könyvesboltból, bérlet gépkocsival szállítják a könyveket. Az ideiglenes munkára öt diákot is szerződtetett az üzlet, segítségükkel tegnap délig már a könyvek 85-90 százalékát elszállították a város és a járás iskoláiba. Müller László boltvezető irányításával összesen 147 általános iskolát látnak el. A hiánycikkek közül most kapott listát a bolt: néhány, az alsótárgozatban szükséges munkafüzetet csak októberre, illetve novemberre ígér a tankönyvellátó.

Mindezekből nyilvánvaló, hogy a két könyvüzlet munkatársainak minden igyekezte és a jól szervezett iskolai árusítás ellenére — az idén sem lesz zökkenőmentes a tanévkezdés. Úgy tűnik, ismét az amúgy is elfoglalt pedagógusokra hárul a feladat: valamiképpen átvidelni a „könyvhiányos” első hetek nehézségeit.

naponkénti felvonultatásán olyan masinákat láthatnak a vendégek, amelyek alig hasonlítanak már nemhogy a hagyományosokhoz, de az évtizeddel ezelőttiékhöz is. Meglepődve tapasztalhatják a munkások, hogy ezek bizony gyakorlatilag már ipari eszközök, egy a szántóföldeken folytatott iparszerű tevékenységek kellei.

Nem kell már izgulni mindennapi kenyérünkért, és ritkán éri kellemetlen meglepetés a hentesüzletbe tartó asszonyokat. Azok azonban, akik a mezőgazdasági termelés mesterségét űzik, ezzel sem elégedettek még. Szeretnék feliratkozni a legfejlettebbek listájára.

Tehát: találkozunk az Országos Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Kiállítás és Vásáron, nem is olyan soká, augusztus 29-e és szeptember 14-e között. Bizonyosak vagyunk abban, hogy egymilliónál többen leszünk, akik átlépjük a kiállítás kapuit, és remélhető, hogy ezen a kiemelkedően jelentős rendezvényen megdöntjük az eddig is igen magas látogatási rekordot.

F. B.

Szigorúbb minőségvédelem

A belkereskedelmi és a könnyűipari miniszter együttes rendeletben módosította a minőségvédelem egyes kérdéseit szabályozó, 1968 óta érvényes belkereskedelmi rendelkezést. A módosítás kapcsolódik a minőségszabályozás rendszerének fejlesztésével foglalkozó múlt évi minisztertanácsi határozathoz — amely előírta, hogy a kereskedelemben is fokozottabban kell ellenőrizni a minőségvédelem és a fogyasztói érdekvédelem követelményeinek érvényesülését —, s bizonyos szigorító intézkedéseket is tartalmaz a magánkereskedőkre, illetve a kereskedelmi tevékenységgel is foglalkozó magánkisiparosokra nézve.

Az együttes rendelet — a magánkisiparosokra vonatkozó szabályozás ugyanis a könnyűipari miniszter hatá-

körébe tartozik — a meghatározott áruk forgalombahozatalát megelőző minőségvizsgálati kötelezettséget és értékesítő magánkisiparosokra is kiterjesztette. Ennek megfelelően a Kereskedelmi Minőségellenőrző Intézetet feljogosítja a kisiparosok által gyártott, illetve forgalomba hozott termékek hatósági ellenőrzésére, s arra, hogy a minőségileg nem megfelelő vagy a közérdeket veszélyeztető termékek forgalombahozatalát megtiltsa. Előírta a rendelet, hogy a kisiparosok is csak a hibátlanul elkülönítve tárolhatják, és csak a kereskedelemben érvényes feltételekkel árusíthatják a minőségileg kifogásolható cikkeket. A rendelet a KERMI intézkedéseinek jogkörét is kiterjesztette: feljogosítja az intéze-

tet arra, hogy az új termékek árusítását vagy a forgalomban levő cikkek további értékesítését a vásárlók, a fogyasztók érdekében meghatározott feltételekhez kösse.

Végül a rendelet szélesíti az előzetes minőségvizsgálatra kötelezett cikkek körét, egyebek között egyes finomkerámiaipari termékekkel, üvegeipari árukkal, fémszerelvényekkel, fémtömegcikkkel, biztonsági övvel, autópótlási cikkekkel. Bővítették a csak előzetes minőségellenőrzés alapján forgalomba hozható gépiipari és vegyipari termékek, valamint élelmiszerek és mezőgazdasági cikkek körét is.

Az együttes rendelet hatályba lépett, a mellékletében előírtak október elsejétől érvényesek. (MTI)

Hétköznapi

Fölösleges lámpák?

Még akkoriban szerelték fel a Hétvezér, a Zákány utca és a Nagykörút kereszteződésében a forgalomirányító lámpákat, amikor arra haladt az E5-ös terelőútja. Elkészült végre a Tolbuhin sugárút, s azóta a lámpák — mint akik jól végezték dolgukat — pihennek. Valóban fölöslegesek lennének?

Jó néhány javaslat kínálkozik, hová is helyezhetné el a KPM saját útjain az elárvult lámpákat. Például a Marx tér, Mikszáth Kálmán és Attila utca kereszteződésébe. Vagy legalább ilyen jó elhelyezési alkalmat biztosítana e lámpák számára a József Attila sugárút és a

Budapesti körút egyre forgalmasabbá váló kereszteződése.

Szóval bőven akadna hely a lámpák számára. Természetesen az is megeshet, hogy a lámpákat a Kossuth Lajos sugárút és a Nagykörút kereszteződése számára tartalékolja a KPM. Lehetőséges. De addig is, amíg elkészül a Kossuth Lajos sugárút belső szakasza, működhetnének továbbra is a Zákány, a Hétvezér utca és a Nagykörút kereszteződésében. Hiszen ott még ma is akkora a forgalom, hogy vezető legyen a kerekein, aki biztonságosan tudja keresztezni a Nagykörutat.

Balesetek

Ha az ember olvassa a baleseti statisztika adatait, már-már a közlekedéstől is elmegy a kedve. Hogyne, hiszen volt olyan hónap, amikor több mint tíz halálos áldozatot követelt Csongrád megyében a forgalom. S az is elszomorító, hogy a baleseteknek egyre több gyalogos esik áldozatul, méghozzá többnyire a saját hibájukból. Figyelmenlenség, sietség, s ki tudná mind felsorolni az okokat. Nem lehet büntetlenül átszaladni a tilosban, csak azért, hogy elérjük az éppen induló villamosra. Hiszen az autók nem tudnak fél méterrel belül megállni!

Féktávolságon belül nem véd a zebra, a kijelölt gyalogátkelőhely sem. A csoda mentette meg azt a fiatal nőt is, aki a napokban öt méterre lépett egy fehér Skoda elé a József Attila sugárúton. Szerecsénye volt: a fékcsikorgásra még volt ideje hátraugrani, s elkerülni a zebra közepén valahogyan megálló autót.

A rodeósok haláltmegvető bátorsága gyalogos változatban? Nem, csak figyelmetlenség! Szerencsére nem történt baj. De hány ilyen eset fordulhat elő naponta Szegeden? Sajnos, nagyon sok. Mintha sokan nem tudnák, hogy életüket, szerencsés esetben pedig pénztárcájukat veszélyeztetik. Hogy miért? Mert például ha a felelőtlen gyalogos miatt hirtelen fékezésre kényszerülő autóból hátulról belerohan a másik, vagy a vezető félrekapja a kormányt egy fának szalad, s a kocsi összetörik, a kárt a gyalogos fizeti. Vajon érdemes figyelmetlenségünkkel éleltünk, szerencsés esetben tíz-husz, vagy netán harmincezer forintunkat kockáztatni?

Sz. L.

Olajégetés ezer méterrel a felszín alatt

Új tudományos módszerek a hazai szénhidrogén-bányászathoz

Az ország évi kőolaj felhasználásának csaknem egynegyede — mintegy kétfélmillió tonna — a hazai olajkutakból származik, s a tervek szerint az 1976-80-as időszakban is hasonló ütemben folytatódik majd ennek a fontos nyersanyagnak a kitermelése. A szénhidrogén-bányászat technológiai színvonalának emelése, új eljárások kidolgozása érdekében

a Kőolaj- és Földgázbányászati Ipari Kutató Laboratórium munkatársai széles körű tudományos munkát végeznek. Rácz Dániel, a laboratórium igazgatója a kutatásfejlesztés már termelődő új eredményeiről, az új módszerek, eszközök gyakorlati bevezetéséről és a KGST-országokkal kialakított tudományos együttműködésről tájékoztatott.

A már föltárt kőolajkészlet gazdaságos kitermelésére és a még rejtett kincs felderítésére a laboratórium többirányú kutatómunkát végez. A meglévőknél korszerűbb műszereket fejlesztenek ki, hogy a nehezebben hozzáférhető, mélyebben fekvő olajmezőkhöz is hozzájussanak a bányászok, új eljárásokat dolgoznak ki az olaj felszínre hozatalára, s az újabb lelőhelyek felkutatására az eddigieknél biztonságosabb módszerek alkalmazásával. A munka nagy részében nemzetközi együttműködés alakult ki a KGST-országok között.

Az olajkutak egyik fontos kelleke az úgynevezett tömítőszervezet, amelyet a kutakban helyeznek el különböző műveletek elvégzésére. A tömítőt eddig importálni kellett, de a kutató laboratórium kifejlesztett tömítő szeranyagát az országban megindulásával csökkenhet a behozatal, s így évenként egymillió dollár megtakarítás is elérhető. Másik új eszköz a világviszonylatban is egyedülálló különleges geofizikai műszer — szonda —,

amelyet az olajkutakba engednek, segítségével akár 1500 atmoszféri nyomás és 250 fokos hőmérséklet mellett is jelzéseket vehetnek a felszínen, s így pontos tájékoztatást kapnak a kutatók a kőzetek összetételéről.

A kőolaj kiaknázására olyan korszerű technológiákat dolgozott ki a kutató laboratórium, amelyekkel az eddigieknél nagyobb arányban hozható felszínre a nyersanyag. A föld alatti égetés módszerét már korábban sokfelé ismerték, de csak viszonylag kis mélységből és csak nehéz olajnál vált be ez az eljárás. A módszer lényege, hogy a föld alatt megbújó olaj egy részének elégetésével gőz fejlesztenek, ennek ereje pedig felszínre nyomja az olajat. A laboratórium munkatársai újfajta égésnövelő adalékanyagot állítottak össze, ennek alkalmazásával 1000 méter mélyről is felrelehető az olaj.

Az új kémiai eljárás bevezetésének feltételeit megteremtették a kutató laboratóriumnál. A föld alatt húzódó kőolajba széndioxidot juttatnak, a széndioxid kitágítja az olaj térfogatát, és a felszínre preseli. Ezt a módszert egyebek között az algóit és a dunántúli kőolajkutaknál alkalmazták. A korszerű kémiai eljárással az olajnak mintegy 45-50 százaléka hozható a felszínre, így a hatások több mint kétszerese a hagyományos eljárásnak.